

Vergaderjaar 2023–2024

36 180

Doen waar Nederland goed in is – Strategie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking

Nr. 90

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 december 2023

Recent heb ik een werkbezoek gebracht aan India, waarover ik uw Kamer met deze brief informeer, alsmede over de vervolgstappen.

Inleiding

India is qua bevolkingsomvang het grootste land ter wereld en ook voor het Nederlandse volksgezondheidsbeleid zeer relevant. Ik denk daarbij vooral aan de leveringszekerheid van medische producten, digitalisering, het beleid t.a.v. antimicrobiële resistentie (AMR) en het beleid ten aanzien van klimaatverandering en volksgezondheid. Ik heb deze reis gebruikt om kennis te nemen van recente ontwikkelingen in India op deze thema's en voor het leggen en versterken van relaties, zowel op politiek niveau, als met private partijen. Ik ben voornemens mijn inzet ten aanzien van de bilaterale samenwerking met India verder te versterken en om te bezien welke strategie hier het best geschikt voor is. Uiteraard doe ik dit in samenwerking met de andere relevante departementen, Nederlandse veldpartijen en, waar opportuun, Europese partners.

Samenwerking Nederland India

De samenwerking tussen Nederland en India speelt zich af binnen het reeds bestaande *Memorandum of Understanding (MoU)* en past binnen het kader van de Nederlandse Mondiale Gezondheidsstrategie¹. De focus ligt op verschillende domeinen van volksgezondheid.

¹ Kamerstukken, 2022/23, 36 180, nr. 25.

Leveringszekerheid van medische producten

Een prioriteit voor ons volksgezondheidsbeleid is de beschikbaarheid van voldoende en goede medische producten. Het gaat daarbij zowel om geneesmiddelen (inclusief vaccins), als om medische hulpmiddelen.

We zijn daarbij in Nederland en Europa voor een belangrijk deel afhankelijk van internationaal opererende marktspelers, welke voor een belangrijk deel gevestigd zijn in India en China. Belangrijke discussies over strategische autonomie ten spijt, is Europa op dit moment niet zelfvoorzienend en we zullen dit op korte termijn ook niet worden. Internationale samenwerking met deze landen is daarom van groot belang. India als majeure producent van geneesmiddelen, is van groot belang voor de leveringszekerheid in Nederland. Ik wil daarom de samenwerking met India versterken voor een verbreding van de mondiale toeleveringsmarkt van medische producten. Met meer mogelijke producenten worden de toeleveringsketens diverser en betrouwbaarder. Hiermee vergroten we de beschikbaarheid van hoogwaardige medicijnen en gezondheidsproducten voor de Nederlandse patiënt. Ik heb hiertoe in India gesproken met industriepartners en marktautoriteiten, zoals de *Central Drugs Standard Control Organisation* (CDSCO). Dit is de Indiase instantie voor markttoelating en inspectie van medische producten. Centraal stonden mogelijkheden om samenwerking te organiseren met Nederlandse en Europese (EMA) medicijn-agentschappen. Hierbij kan worden gedacht aan kennisdeling ten aanzien van toezicht, markttoelating, en beoordeling van klinisch onderzoek en de knelpunten in de toeleveringsketens.

Er heeft na mijn bezoek aan India, een vervolgbezoek vanuit India aan Nederland plaatsgevonden en marge van het WHO *World Local Production Forum* (WLPF).

De Indiase *Minister of State for Chemicals* (verantwoordelijk voor het farmaceutisch beleid) en de CDSCO legden verschillende werkbezoeken af, waarbij de leveringszekerheid van medische producten centraal stond. Tevens is er in de kantlijn van het WLPF een *Memorandum of Intent* (Mol) getekend tussen de CDSCO en de Nederlandse relevante agentschappen: IGJ, aCBG en CCMO.

Dit Mol structureert de mogelijke regulatoire samenwerking. Ook hebben er gesprekken plaatsgevonden met het EMA. Centraal daarbij stonden mogelijkheden om, ter versterking van het Indiase regelgevende systeem, samenwerking te organiseren met Nederlandse en Europese (EMA) medicijnagentschappen.

Deze samenwerking zal worden afgetrapt met drie webinars met de agentschappen en het CDSCO, om de invulling van het Mol verder te bepalen.

Ook zal de mogelijkheid voor een *Joint Working Group on Pharmaceuticals* worden verkend. De bilaterale samenwerking moet daarbij plaatsvinden binnen de kaders van de Europese en multilaterale processen. Deze samenwerking moet ook worden gezien in het licht van de onderhandelingen tussen India en de EU over een Free Trade Agreement.

Digitalisering

Digitaliseringsprocessen (E-health) zijn voor de ontwikkeling van de gezondheidszorg van groot belang. Om de zorg nu en in de toekomst toegankelijk, betaalbaar en van goede kwaliteit te houden, is een mix van fysiek en digitale zorgverlening van belang. Ook beter gebruik van gezondheidsdata is van groot belang voor de volksgezondheid in de komende jaren. Elektronische gegevensuitwisseling en digitalisering van

zorgprocessen zijn cruciale randvoorwaarden voor de transformatie naar passende zorg en voor het halen van de doelen uit bijvoorbeeld het Integraal Zorgakkoord (IZA). India beschikt over een groot arsenaal aan hoogwaardig ICT-personeel en ook de organisatie van de gezondheidszorg in India leunt sterk op ICT en digitalisering.

De visie en strategie van waaruit India hierbij werkt, kent voor een belangrijk deel dezelfde uitgangspunten als die we in Nederland en Europa kennen. Denk hierbij aan de centrale positie van de patiënt, privacy en security by design, transparantie en een open source-benadering voor Application Programming Interfaces (API's). Dit omvat ook technische koppelvlakken waarmee digitale diensten van zorggegevens gebruik kunnen maken.

Waar India sterk en vergevorderd is in de infrastructuur en in applicaties, liggen er ook grote opgaven. Bijvoorbeeld de structurering van informatie in klinische settings, in eenheid van taal (semantische interoperabiliteit) en daarmee in het ontsluiten van het enorme datapotentieel voor onderzoek, beleid en innovatie (secundair gebruik). Deze uitgangspunten bieden goede aanknopingspunten voor verdere samenwerking. Binnenkort vindt een innovatie missie plaats in India van verschillende Nederlandse stakeholders in het kader van databeheer en gebruik met een focus op kankeronderzoek, diagnostisering en behandeling.

Antimicrobiële resistentie en zoönose

Deze prioriteit is al sinds 2014 onderdeel van de bestaande samenwerkingsovereenkomst met India. Dit is nogmaals bevestigd tijdens mijn bezoek aan India. Ik ben in overleg met het Indiase Instituut voor Medisch Onderzoek (ICMR) en het Nationaal Centrum Infectie Ziekten (NCDC) over hoe ik de Nederlandse inzet verder kan integreren in het nieuwe nationale actieplan antimicrobiële resistentie (AMR) van de Indiase overheid en de inzet van andere partners uit Europa en de VS. Ik bevorder verder de *One health* benadering als vervolg op een door de ambassade uitgevoerde studie op gebied van gebruik van antibiotica in veterinaire sectoren en via watermanagement.

Klimaatverandering en gezondheid

In de samenwerking met India zal ook worden ingezet op de effecten van klimaatverandering op gezondheid en vice versa, zoals ook geformuleerd in de Mondiale Gezondheidsstrategie. De complexiteit en ernst van de impact van klimaatverandering op de volksgezondheid wordt steeds meer voel- en zichtbaarder. Belangrijke voorbeelden hiervan zijn het toenevende gevaar van de verspreiding van tropische infectieziekten en hitte-gerelateerde volksgezondheidsproblemen.

Het werken aan deze grote maatschappelijke opgave is een prioriteit voor mij. In de Mondiale Gezondheidsstrategie die het kabinet heeft opgesteld, is dit ook een van de drie leidende thema's. Ook in India wordt de impact van klimaatverandering een steeds groter probleem voor de volksgezondheid, naast problemen rond luchtverontreiniging. Nederland is een van de leidende landen in het streven om de impact van klimaatverandering op de volksgezondheid een prominente plaats te geven in het mondiale volksgezondheidsdebat. Ik heb daarom in India ideeën uitgewisseld over het concept van planetaire gezondheid en hoe daarin praktische stappen te nemen. India is op dit vlak een koploper binnen de Aziatische Ontwikkelingsbank (ADB) regio en werkt in samenwerking met de ADB aan de oprichting van een klimaat- en gezondheids-hub in New Delhi, met als voornaamste doel het onderzoeken van hoe klimaatverandering de gezondheid beïnvloedt. Verder is het voor Nederland en in het bijzonder RIVM belangrijk om op het gebied van tropische ziekten en de

carbon-footprint van de gezondheidssector, expertise uit te wisselen. Ik heb het RIVM gevraagd na te gaan of samenwerking met India op dit terrein zinvol kan zijn.

India-strategie VWS

Alle eerder genoemde thema's vormen de kern van het beleid van VWS ten aanzien van India. Deze onderwerpen bieden talrijke aanknopingspunten om te streven naar een integrale strategische benadering. Daarbij worden nieuwe terreinen zoals verduurzaming en academische samenwerking geïntegreerd, evenals reeds bestaande samenwerkingsgebieden met India, zoals op het gebied van AMR. Momenteel onderzoek ik de mogelijkheid om, gebaseerd op het bestaande *Memorandum of Understanding* met India en de Nederlandse mondiale gezondheidsstrategie, een meer samenhangende meerjarige strategie voor samenwerking met India te ontwikkelen. In dit kader verken ik diverse thema's met als doel een allesomvattende strategie te formuleren.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.J. Kuipers